ROCZNIKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
Seria II: WIADOMOŚCI MATEMATYCZNE XII (1969)

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Jubileusz 20-lecia Instytutu Matematycznego PAN oraz 50-lecia pracy naukowej Kazimierza Kuratowskiego

Monika Karłowicz (Warszawa)

Opis uroczystości

23 listopada 1968 r. matematyka polska obchodziła podwójną uroczystość: jubileusz 50-lecia pracy naukowej prof. Kazimierza Kuratowskiego oraz 20-lecie istnienia Instytutu Matematycznego PAN.

Jubileuszowe zebranie rozpoczęło przemówienie prof. Władysława Orlicza.

Referat omawiający dorobek naukowy Jubilata wygłosił prof. Karol Borsuk, który w sposób wyczerpujący przedstawił najważniejsze rezultaty oraz wyjaśnił ich ogromne znaczenie dla rozwoju topologii; podkreślił również wpływ prof. Kuratowskiego na powstanie i rozwój polskiej szkoły matematycznej. Przy omawianiu dzieł napisanych przez Jubilata podkreślił, że dwutomowa monografia *Topologie*, jako jedyna spośród książek tego typu, oparła się próbie czasu i, wielokrotnie wznawiana i tłumaczona na inne języki, należy do najczęściej cytowanych w literaturze matematycznej.

Następnie prof. Edward Marczewski omówił działalność organizacyjną Jubilata, sięgając aż do czasów „prehistorycznych", tj. przed I wojną światową, kiedy prof. Kuratowski organizował Kółko Matematyczne na Uniwersytecie Warszawskim.

Najważniejszym etapem działalności prof. Kuratowskiego było organizowanie życia matematycznego w Polsce po II wojnie światowej, w szczególności udział w założeniu Instytutu Matematycznego oraz kierowanie nim przez prawie 20 lat.

W uznaniu zasług dla nauki polskiej prof. Kuratowski został po raz drugi odznaczony Orderem Sztandaru Pracy I Klasy.

W imieniu Prezydium PAN przemawiał prof. Janusz Groszkowski.

W imieniu Faculté des Sciences Sorbony przemawiał dziekan tego wydziału, prof. Marc Zamansky.

Uznanie oraz sympatię dla Jubilata wyraziły ponadto liczne Uniwersytety, Instytuty, Towarzystwa i pojedynczy matematycy z wielu

krajów. Prof. Kazimierz Urbanik odczytał zebranym fragmenty nadesłanych życzeń; uzbierały się trzy pełne teczki listów i telegramów, których przeczytanie w całości zajęłoby wiele godzin.

Historię powstania i działalności Instytutu Matematycznego omówił prof. Kuratowski.

Uroczystym akcentem tego jubileuszu było wręczenie Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski dyrektorowi Instytutu — prof. R. Sikorskiemu oraz Złotego Krzyża Zasługi — dyrektorowi administracyjnemu — p. H. Kościńskiemu.

Na zakończenie prezes PAN, prof. Janusz Groszkowski, podejmował lampką wina osoby przybyłe na uroczystości.

Przemówienie wstępne W. Orlicza

Dzisiejsze zebranie poświęcone jest podwójnej uroczystości. Z jednej strony Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk pragnie uczcić 50-lecie działalności naukowej profesora Kuratowskiego, a z drugiej strony okazję daje dwudziestolecie powstania samego Instytutu. To, że obie rocznice przypadają mniej więcej w tym samym czasie, jest sprawą przypadku, ale nie jest przypadkiem, że obie uroczystości połączone zostały w jedną całość. Jest bowiem profesor Kuratowski twórcą naszego Instytutu, i był jego Dyrektorem prawie przez lat dwadzieścia, a obecnie jest przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu. Instytut był, jeśli można się tak wyrazić, jego umiłowanym dzieckiem. Poświęcił dla spraw naszego Instytutu swe zdolności organizacyjne, wspomagał autorytetem swego nazwiska i dbał, by pod opiekuńczymi skrzydłami Instytutu mogły dojrzewać młode talenty matematyczne. Wielki autorytet profesora Kuratowskiego nie polegał jednak nigdy wyłącznie na autorytecie dyrektora Instytutu i autorytecie rozlicznych wysokich godności, którymi jest obarczony. Dla nas, matematyków, jest to przede wszystkim autorytet wielkiego uczonego. Jest on jednym z twórców polskiej szkoły matematycznej.

Za chwilę z ust kompetentnych przedstawicieli nauki usłyszymy o jego pracych badawczych i działalności organizacyjnej w zakresie matematyki. Niech mi będzie wolno w tej chwili przynajmniej przez wymienienie licznych zaszczytów akademickich, które przypadły w udziale profesorowi Kuratowskiemu, podkreślić uznanie, jakim się cieszy w nauce światowej. I tak, jest profesor Kuratowski doktorem honorowym Uniwersytetów w Glasgow, Pradze, Wrocławiu i Paryżu, jest członkiem Polskiej Akademii Nauk i członkiem zagranicznym Akademii Nauk Związku Radzieckiego, Węgierskiej Akademii Nauk, Austriackiej Akademii